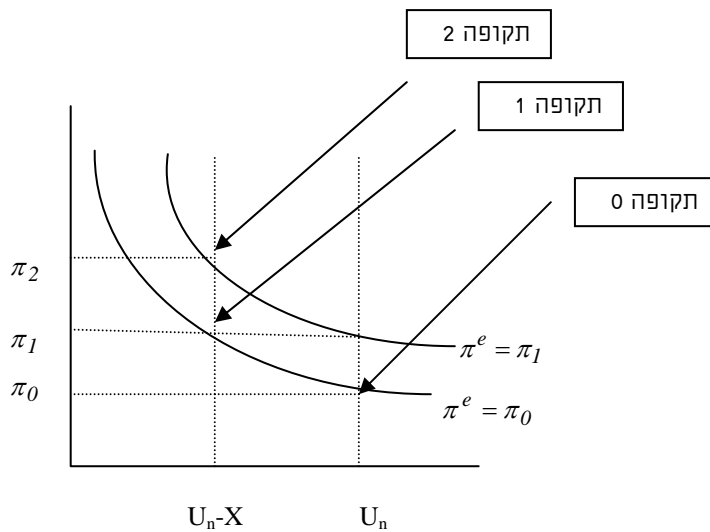

פיתרון - תרגיל 6

אבטלה ואינפלציה

שאלה 1

- א. על מנת לייצר תעסוקה הממשלה תצטרך לשחוק את השכר הריאלי על ידי העלאת רמת המחירים במשק. זאת יהיה ניתן לעשות על ידי ביצוע מדיניות מרחיבה (פיסקלית או מוניטרית) שתיצור עודפי ביקושים במשק.
- ב. נניח שבנקודת המוצא שיעור האינפלציה הוא π_0 . בכדי להקטין את שיעור האבטלה בגודל X הממשלה תגרום (באמצעות מדיניות מרחיבה) לעליית אינפלציה ל- π_1 (ראו תרשים). מאחר והציפיות לאינפלציה מסתגלות בפיגור של תקופה עלייתן בתקופה הבאה ל- π_1 תשתקף בתזוזת העקומה כולה כלפי מעלה. כעת, מאחר ושיעור האינפלציה π_1 לא יקטין את היקף האבטלה מעבר לשיעור הטבעי, בתקופה הבאה הממשלה תצטרך ליצור הפתעה אינפלציונית נוספת ולהעלות את שיעור האינפלציה ל- π_2 .
- כמובן שהתמריץ ליצור הפתעה אינפלציונית יחזור על עצמו מדי תקופה, ובטווח הארוך הוא יבוא לידי ביטוי בהמשך עליית שיעור האינפלציה ובהתבדרות האינפלציה.

- ג. בהנחה שהפרטים במשק רציונליים (בעלי ציפיות רציונליות) הם מבינים שלממשלה יש תמריץ ליצור תעסוקה לכן הם תמיד יתאימו את הציפיות לשיעור האינפלציה בפועל. לפיכך השכר הריאלי לא ישחק ושיעור האבטלה יהיה תמיד ברמתו הטבעית (עקומת פיליפס תהיה קשיחה לחלוטין). במידה והממשלה מבינה זאת, כמובן שלא יהיה לה תמריץ להעלות את שיעור האינפלציה מבלי להשפיע על התעסוקה, ולכן מבחינתה שיעור האינפלציה האופטימלי יהיה אפס.

שאלה 2

א. כאשר הציפיות הן רציונליות הפרטים יתאימו מיד את קצב עליית השכר הנומינלי ל-10 אחוזים, בדומה לקצב האינפלציה. כך השכר הריאלי לא ישחק ולא יהיה שינוי בהיקף האבטלה.

ב. במידה והציפיות הן אדפטיביות, הציפיות לא יירדו מיד ל-10 אחוזים, אלא במשך מספר תקופות יהיו בין 15 אחוזים ל-10 אחוזים. בתקופות אלה הפחתת האינפלציה תשתקף בעליית השכר הריאלי ועליית האבטלה. בטווח הארוך הציפיות יתכנסו ל-10 אחוזים ושיעור האבטלה יחזור לרמתו המקורית.

שאלה 3

א. רוב חוזי השכר במשק הם לטווח ארוך (חוזים נומינליים): ככל שיש יותר חוזים נומינליים ארוכים, משך הזמן שבו הפתעה אינפלציונית תשפיע על השכר הריאלי תהיה יותר ארוכה (כאורך החוזים). לכן, התחלופה בין אינפלציה ואבטלה תהיה יותר חזקה. עקומת פיליפס תהיה יותר שטוחה ושינויים באינפלציה יהיו אפקטיביים יותר בהקטנת האבטלה.

ב. מהירות התאמת הציפיות לאינפלציה היא גבוהה: ככל שהתאמת הציפיות יותר גבוהה כך התכנסות הציפיות לרמת האינפלציה בפועל תהיה יותר מהירה. במקרה זה הפתעה אינפלציונית אמנם תשחוק את השכר הריאלי, אך רק במספר קטן יחסית של תקופות (עקומת פיליפס תהיה יותר תלולה).

ג. השכר הנומינלי בזמן t צמוד לאינפלציה בזמן t – במצב זה לא תהיה הפתעה אינפלציונית. לכן, לא תהיה תחלופה בין אינפלציה ואבטלה ולא ניתן יהיה לשחוק את השכר על ידי אינפלציה. עקומת פיליפס תהיה קשיחה לחלוטין (קו אנכי).

שאלה 4

כהטענה נכונה. משטר של יעדי אינפלציה נועד לעגן את הציפיות – עוד בתחילת התקופה – ליעד מדיניות ברור וידוע לכל. ככל שהממשלה תהיה פחות אמינה בעיני הציבור, כך הציבור פחות יאמין שהממשלה אכן מתכוונת להפחית את האינפלציה במהלך התקופה. כתוצאה מכך הציבור לא יקטין את קצב עליית השכר הנומינלי שמופנם בחוזי העבודה, משום שהוא יחשוש שבסופו של דבר הממשלה לא תוריד את האינפלציה כמוצאיה והשכר הריאלי ישחק. במציאות זאת תהליך

הפחתת האינפלציה (תהליך הדיס-אינפלציה) יבוא לידי ביטוי בעליית השכר הריאלי ועליית היקף האבטלה במשק.

לעומת זאת, ככל שהממשלה תהיה יותר אמינה, כך הציבור לא יחשוש משחיקת השכר הריאלי, וניתן יהיה להפחית את שיעור האינפלציה מבלי ליצור אבטלה גבוהה.